ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška, soudkyně zpravodajky Michaely Bejčkové a soudců Josefa Baxy, Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka a Ivo Pospíšila v právní věci navrhovatelky: **vláda**, sídlem nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1, za kterou jedná na základě pověření Mgr. et Mgr. Tomáš Jirovec, ředitel odboru voleb Ministerstva vnitra, sídlem náměstí Hrdinů 3, Praha 4, a účastníka řízení: politické hnutí **ANO, vytrollíme europarlament**, IČO 07266782, sídlem Bučovická 937/8, Brno, o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí

takto:

I. Činnost politického hnutí ANO, vytrollíme europarlament **se pozastavuje.**

II. Navrhovatelce **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Dne 7. února 2022 podala vláda jako navrhovatelka u Nejvyššího správního soudu návrh na pozastavení činnosti politického hnutí *ANO, vytrollíme europarlament* podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (dále „zákon o politických stranách"). Tento návrh odůvodnila navrhovatelka tím, že politické hnutí vůbec nepředložilo výroční finanční zprávy za roky 2019 a 2020, přestože je Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí opakovaně shledal vinným ze spáchání přestupku podle § 19j odst. 2 zákona o politických stranách. Navrhovatelka odkázala jednak na příkazy Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí ze dne 6. října 2020, čj. UDH-02266/2020, a ze dne 24. června 2021, čj. UDH-01809/2021, jednak na jeho podnět ze dne 5. října 2021, čj. UDH-02377/2021.

[2] Politické hnutí, ač soudem vyzváno, se k návrhu ve stanovené lhůtě nevyjádřilo.

[3] Soud si v průběhu řízení vyžádal od Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí výše uvedené příkazy a podnět, na které navrhovatelka odkázala.

[4] Podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s."), rozhodl soud s předpokládaným souhlasem účastníků řízení bez nařízení jednání.

[5] Podle § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z § 19h odst. 1 zákona o politických stranách vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod písm. a) až k) tohoto ustanovení (do 31. prosince 2016 měly politické strany obdobnou povinnost vůči Poslanecké sněmovně, resp. jejímu kontrolnímu výboru). Podle § 14 odst. 1 zákona o politických stranách může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže je jejich činnost v rozporu mimo jiné s § 19h tohoto zákona.

[6] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O těchto návrzích rozhoduje soud v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu pátého soudního řádu správního.

[7] Z obsahu spisu soud ověřil tvrzení navrhovatelky a konstatuje, že politické hnutí bylo opakovaně shledáno vinným ze spáchání přestupku podle § 19j odst. 2 písm. d) zákona o politických stranách (příkazy ze dne 6. října 2020, čj. UDH-02266/2020, a ze dne 24. června 2021, čj. UDH-01809/2021), neboť ve lhůtě podle § 19h odst. 1 uvedeného zákona nepředložilo výroční finanční zprávy za roky 2019 a 2020. Z podnětu Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí k pozastavení činnosti a k rozpuštění politických stran a politických hnutí ze dne 5. října 2021 čj. UDH-02377/2021, vyplývá, že politické hnutí nezjednalo nápravu (nesplnilo ani dodatečně povinnost předložit výroční finanční zprávu), a to ani po opakovaném pravomocném uložení správního trestu.

[8] Soud neobdržel informaci, že by se tento skutkový stav do dne vydání rozsudku změnil (§ 96 s. ř. s).

[9] Proto soud dospěl k závěru, že podaný návrh je důvodný. Z údajů obsažených ve spise je zřejmé, že politické hnutí skutečně nesplnilo zákonem uložené povinnosti, neboť ani v termínu stanoveném zákonem, ani později nepředložilo Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí výroční finanční zprávy za roky 2019 a 2020. Politické hnutí tak nesplnilo zákonnou povinnost stanovenou v § 19h zákona o politických stranách. Nesplnění této povinnosti přitom představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany nebo hnutí.

[10] Ze smyslu § 14 odst. 1 zákona o politických stranách je zřejmé, že je opodstatněné pozastavit činnost politické strany (hnutí) pro porušení § 19h zákona o politických

stranách, pokud politická strana (hnutí) buď vůbec nepředložila výroční finanční zprávu, anebo ji nepředložila se zákonnými náležitostmi, a stalo se tak opakovaně. Nejvyšší správní soud při svém rozhodování vycházel i z nálezu Ústavního soudu ze dne 18. října 1995, sp. zn. Pl. ÚS 26/94, N 62/4 SbNU 113, vyhlášeného pod č. 296/1995 Sb. Podle tohoto nálezu nemohou vyvíjet činnost takové strany a hnutí, které trvale porušují zákon (tedy nikoli takové, které zákon porušily jednorázově, nýbrž jej porušují setrvale – viz § 4 zákona), neboť tímto opakovaným porušováním zákonů ohrožují demokratické základy státu. Smyslem pozastavení činnosti politické strany (hnutí) je vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, pro podání návrhu na rozpuštění politické strany (hnutí). Podle § 14 odst. 2 zákona o politických stranách totiž mohou strany a hnutí při pozastavení činnosti činit pouze úkony zaměřené na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, a to nejdéle po dobu jednoho roku. Trvají-li i nadále skutečnosti, pro které byla činnost strany (hnutí) pozastavena, podají orgány uvedené v § 15 zákona o politických stranách návrh na rozpuštění strany nebo hnutí. Podle § 14 odst. 3 tohoto zákona platí, že pokud bude ve stanovené lhůtě odstraněn stav, který byl důvodem pro pozastavení činnosti strany (hnutí), považuje se činnost strany (hnutí) za řádně obnovenou dnem, kterým byla stanovená povinnost uznána za splněnou příslušným orgánem (k tomu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. Srpna 2007, čj. Obn 1/2006-11, č. 1386/2007 Sb. NSS). Ačkoli tedy soud rozhodl o pozastavení činnosti politického hnutí, nic hnutí nebrání v tom, aby bezprostředně po dodatečném splnění zákonných povinností pokračovalo ve své činnosti v plném rozsahu.

[11] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Procesně úspěšné navrhovatelce, která by jinak měla na náhradu nákladů právo, nevznikly v souvislosti s řízením před soudem náklady vymykající se z její běžné činnosti, ze spisu ani jiné nevyplývají, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné, vyjma obnovy řízení (§ 111–119 s. ř. s.).

Politické hnutí **j e o p r á v n ě n o** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy České republiky, jestliže tvrdí, že rozhodnutí týkající se jeho činnosti není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 a § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu).

V Brně dne 16. března 2022

Tomáš Langášek
předseda senátu